

SETKÁVÁNÍ

Ročník VIII prosinec 2006 číslo **10**

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

úvodník

Už je tady zase advent

a za čtyři týdny máme Vánoce. Nejvíce se radují děti a vedoucí nákupních středisek, jak pěkně mizí zboží ze skladů, a to i to, které vypadalo jako neprodejný ležák, méně už prodavačky, které bez dnů odpočinku vydávají energii až na samou hranici svých možností /však také únava a vyčerpání přivádí mnohé po svátcích k zdravotnímu kolapsu/. „Když ti lidé tak rádi utrácejí za dárky pro své blízké, je potřeba je reklamou k tomu povzbudit zavčas“, míní obchodníci, a tak jsme svědky vánoční výzdoby, přehrávání koled aj. už od začátku listopadu.

Movitější lidé rok od roku více kupují pro výzdobu svých příbytků adventní věnce, ozdobené pentlemi s charakteristickými čtyřmi svíčkami. Mnozí je zapalují před svými přáteli, a to pěkně všechny svíčky najednou, „vždyť je to za babku, až vyhoří, koupíme zas nové“.

Co bychom od běžných lidí vlastně jiného chtěli, když jsou pod vlivem hesla: smysl má jedině to, co je „tady a teď“, a tudíž žádné imaginární očekávání. Ale co očekáváme my, kteří se považujeme za křesťany?

Gustav Ebeling napsal: Blížíme se k vánocům nebo – což je výstižnější, štveme se k nim, nebo, zaměstnání něčím jiným, necháváme se k nim hnát, každý svým krokem, svým stylem. Vhodnější by bylo očekávání. Ne však pouze čekání na svátky... Rozhodující je čekání na Boha.

A jak to máme prakticky udělat? Jistě, v rámci svých možností a zdraví dělejme vánoční přípravy a kupujme dárky, ale mějme stále na mysli, že my sami můžeme a potřebujeme být obdarováni, a to jinak než hmotně. Vyžaduje to však naše zklidnění, z něhož by vytryskla třeba prosba, tak jak byla napsána v knížce Modlitby a meditace od Alfonso Pereira:

„Pane, přijdeš také ke mně? Zůstane všechno jako dosud?

Je má víra dostatečná, abych tě mohl přijmout?

Už jsi zde.

Obklopuješ mě v teple mého pokoje.

Usmíváš se na mne v člověku, kterého mám rád.

Setkáváš se se mnou ve shonu mé práce.

Trýzníš mne v osamělých myšlenkách v noci před usnutím.

Voláš na mě v bídě lidí, na které nechci dbát.

Ty jsi zde v proudu slavnostních hodin. Přiměj mne, abych otevřel dveře.

Přede dveřmi stojíš Ty.

Přijď, Pane Ježíši“.

Abychom se pracovně neuštváli a mohli v letošním adventu něco z výše uvedeného prožít, přeje vám všem i sobě

Jana Slámová

zaujalo nás

Koncert Hany Hegerové

23. října měla koncert v Janáčkově divadle zpěvačka Hana Hegerová. Mezi jednotlivými šansony vyprávěla publiku příběhy ze svého života. Zaujala mě svou moudrostí, tolerancí k mladým a pokorou k životním těžkostem. Setkání s Hanou Hegerovou mě pohladilo po duši a naplnilo optimismem.

Marie Melicharová

Pár slov k nešporům v Červeném kostele

Při těch listopadových jsme opět slyšeli něco, co se jen tak neslyší: vokální kvarteto vynikajících mužských hlasů QVOX, jediné seskupení svého druhu v republice. Občas zněl jako mohutný mužský sbor, když zpíval třeba Janáčkův sbor Láska opravdívá, jindy jsme zase slyšeli nezvyklé a nesmírně barevné úpravy děl Orlanda di Lassa nebo černošských spirituálů. I když se jedná o profesionální těleso, jejich skvělý a náročný výkon jsme ocenili jen potleskem a malou kytičkou. Výtěžek ze vstupného byl darován Naději v Brně.

Ludmila Marková

Mosty

Dvanáct sester a bratří z kontaktní skupiny „Partnerschaft – Partnerství“ sboru evangelické církve a.v. ve Vídni – Vnitřním měště zavítalo v sobotu 5. listopadu do Blahoslavova domu. Při společných bohoslužbách s vysluhováním sv. večeře Páně posloužila kázáním na text Jr. 29, 1-14 paní farářka dr. Ines Knoll. Po bohoslužbách se v Losově sále podávala lákavě vonící káva, při které se tak dobře nacházejí témata ke společným rozhovorům...

Po obědě jsme s vídeňskými hosty navštívili výstavu fotografií o Bosně z r. 1905 v pavilonu Anthropos. Při rozloučení na brněnském nádraží nezbylo než si postesknout, jak společná neděle s našimi milými přáteli doslova přeletěla. Ale smíme s radostí a nadějí očekávat čtyři další vzájemná pracovní setkání v následujícím roce a doufat, že i tímto malým dílem přispějeme ke stavbě nových „mostů“ mezi našimi zeměmi.

Petr Zakopal

Z Brna

Instalace našeho prvního faráře způsobila opravdové vzrušení duchovní v celém shromáždění. Velice rádi si na tuto milou slavnost vzpomínáme a co nejvřeleji děkujeme všem, kteří nás slovem a přítomností svou potěšili aneb písemně nám svou radost a blahopřání projevili... Pan farář Martinek z Telecího píše: „Otcové z rodného mého kraje, Valašska na Špilberku pro slovo Boží a vlast byli naráženi na koly. Mocí Pána jde to samého, jenž stvořil svět svou všemohoucností, že na té samé hoře svobodně hlásá se to slovo Boží, za které oni životy skládali.“ Nejsrdečnější díky všem i těm, kteří ani nepsali, ale v duchu na nás pamatovali před trůnem Boží milosti. Presbyterstvo česk. ev. ref. sboru v Brně.

Českomoravská Jednota číslo 7/1906, vybral Jiří Gruber

Evropská kultura je ztracená

rozhovor s brněnským rabínem Moshe Chaimem Kollerem

V Brně vznikla celkem nedávno mešita. Setkal jste se s představitelem islámské obce?

V září jsme otvírali pobočku židovského muzea a pozvali jsme také Muníba Hasana, který přišel. Je důležité snažit se o přátelské vazby. To je k užítku a ku prospěchu všech stran. Ale nelze si stanovit ideál, že nutně musíme najít spoluhráče k vytvoření harmonie. V našich podmínkách tato otázka asi není takový problém, ale jsem k těm věcem kritičtější, protože jsem víc spojen s Izraelem. Mám izraelské občanství, žil jsem tam deset let a chápu problematiku Izraele víc než kdokoli z místních židů. Jsem zkrátka skeptičtější než představitelé zdejší židovské obce, kteří žijí v západoevropské představě respektu a tolerance. Čím dřív si lidé uvědomí, jaké je opravdová situace, tím to pro ně bude lepší.

A jaká ta situace je?

Velice nebezpečná pro celou Evropu. Životaschopnost zdejší kultury je vlastně pasé. Dostala se do fáze, kdy má příliš jemně nastavená pravidla. Když pak přijde jiná kultura s jinými pravidly, která jsou mnohem jasnější, stará kultura se s tím prostě nedokáže vyrovnat.

Co by se s tím mělo dělat?

Jestli chce Evropa přežít, měla by rychle překopat žebříček hodnot. Ale lidé ho mají tak silně zakořeněný, že je otázka, jestli vůbec budou ochotní takovou operaci podstoupit.

Jaké hodnoty by měla Evropa přehodnotit?

Například vnímání kolektivní viny, kterou samozřejmě odmítá. Ale je nutné přetvořit vnímání toho, co je a co není spravedlivé, co můžu a co nemůžu udělat, kam až dávám člověku osobní svobodu. Člověk si musí říct: Dosud jsem si myslel, že je to tak a tak. Střetem kultur jsem ale zjistil, že hranice budu muset nastavit jinak, a je mi jedno, jestli mě budou nazývat rasistou nebo xenofobem. Já dávám naprosto jasné omezení.

Domníváte se, že je islám skutečně pro Evropu hrozbou?

Nenazývám to hrozbou, to je prostě realita. Za dvě generace, tedy zhruba za čtyřicet let, to podle mě bude viditelné i v České republice. Například ve Vídni tvoří až dvanáct procent populace. Osm set tisíc Vídeňáků a osmdesát tisíc muslimů. Vídeňák bude mít jedno a čtvrt dítěte, muslim osm.

Zrovna takovou kalkulaci zveřejnila jedna česká ultrapravicová skupina. Byli do ní zahrnuti jednak muslimové a jednak Romové. Ale všichni zdejší sociologové se ohradili, že se takto nedá předjímat. Že se to změní...

To je přesně ten problém Evropy. Ona si prostě nechce uvědomovat asi náznaky své nemoci. Možná na to nemá myšlení. Prostě nemá nástroje, jak by uchopila informaci, že jí něco hrozí. Není schopná ji přečíst, a když jí pak náhodou přečte, nevěří jí. Sociologové nevysvětlí, proč by tato zveřejněná matematika neměla fungovat. Oni ji akorát zpochybní.

Je pozoruhodné, že v tomto se shodujete s krajní pravíci...

To není věc ideologie, ale vnímání reality. Já to teď nemyslím nijak rasisticky, protinábožensky, ale všeobecně. Je potřeba podívat se pravdě do očí a zamyslet se nad ní.

Deník 7. října 2006, Johana Pižlová, Zbyněk Fišar

čteme bibli

Pomůcka pro ty, kteří chodí do biblických hodin, ale nejenom pro ně

Knihy prorocké Starého zákona jsou tématem letošních biblických hodin a nutno dodat, že obsah i výklad je tak zajímavý, že pozornost posluchačů je napjatá od začátku až do konce. Jenom je někdy problém vyhledat rychle v bibli příslušnou knihu prorockou. Paměť nám už tolik neslouží, od konfirmace je daleko a tak se nám ti proroci trochu pletou. Generace před námi pokládaly znalost bible za jednu ze základních věcí a snažily se najít i způsob, jak se co nejlépe v bibli zorientovat. K osvěžení paměti a k lepšímu zapamatování biblických knih nám třeba přispěje pomůcka, podle které se učili ti, kteří nás dávno předešli. Jistě by je potěšilo, kdyby posloužila i nám.

Rut Hanáková

Starý zákon

Mojžíš pět knih sepsal: první o stvoření, druhou o židovském ze služby vyvedení, v třetí počtu Boží levitům předepsal, ve čtvrté izraelské podle rodů sepsal, v páté naposledy zákon opětuje, po něm pak Jozue Židy uvozuje - do zaslíbené země.

Za nimi následují Soudcové a kniha Rut.

Potom vypisují 2 knihy Samuelovy, 2 knihy Královské a 2 kronické mnohé případy židovské.

Ezdráš, Nehemiáš – oba vypravují, jak se z Babylóna Židé navracují.

Ester připomíná, co se dalo s nimi

v Babyloně mezi lidmi pohanskými.

Potom připomíná Job své bolesti

a učí soužení trpělivě nésti.

V Žalmech a v Přísloví učí se mravové,

též i v Kazateli a v Písni Šalomounově.

Následují knihy prorocké: Izaiáše proroka, potom prorocství a pláč Jeremiášův, za nimi Ezechiel, Daniel, Ozeáš, Joel, Amos, Abdiáš,

Jonáš, Micheáš, Nahum, Abakuk, Sofoniáš, Ageus, Zachariáš, Malachiáš.

Knihy apokryfické: Tobiáš s modlitbou Manasesovou jest přední,

Judit, Báruch, Danielova prorocství přídavková,

Makabejské tři knihy počítají, Moudrost a Sirach počet zavírají.

Nový zákon

Evangelisté čtyři jsou vypsalí, co o životě Ježíšově znali:

Matouš, Marek, Lukáš a Jan slují, po nich pak Skutky apoštolské následují.

Potom 14 listů Pavlových tu stojí:

Do Říma psal jeden, ke Korintským dvojí.

Galatským, Efezským, Filipenským a Kolosenským po jednom poslal,

dva Tesalonicenským, dva Timoteovi,

Titovi zas jeden, též Filomenovi, naposledy Židé jeden dostali.

Než i jiní apoštolé psali: od Jakuba jeden, od Petra dva máme

a Janovy listy až tři počítáme.

I Judas zanechal jedno krátké psaní. Po Zjevení Jana je konec počítání.

bylo

Jak to bylo v Prietrži

Jistě si vzpomínáte, že koncem prázdnin jsme měli v Červeném kostele milou návštěvu luterského sboru ze Slovenska. S našimi hosty jsme slavili bohoslužby, společně poobědvali a odpoledne si popovídali v sále na Opletalově ulici. Každé přátelství má nějaký začátek a zde to bylo díky brněnské Diakonii, kde paní farářová z Prietrže donedávna pracovala a v Brně jí zůstali milí přátelé a krásné vzpomínky. Jejich návštěvu jsme tedy jeli oplatit v neděli 15. října.

Valnou část autobusu zaplnil sbor Cantate Domino, ale bylo zde i na dvacet bratří a sester z obou brněnských sborů, kteří se přihlásili, a dokonce bylo ještě pár míst volných pro vás, kteří jste zaváhali. Cesta trvala jen něco ke dvěma hodinám, protože Prietrž leží nedaleko hranic s Moravou, 7 km od okresního města Senica, v regionu zvaném Branč. Jistě vám toto místo přiblížím také tím, že leží nedaleko rodného městečka M. R. Štefánika Košariská a mohutného památníku Bradlo.

Přijati jsme byli na faře, a protože bylo značně sychravo, součástí milého přijetí byla i stopečka slivovice. Z fary do kostela jsme pak vyšlapali 96 schodů a ocitli jsme se nad dědinou uprostřed rozlehlého hřbitova. Zazněla luterská liturgie, ke které jsme se tentokrát mohli připojit díky kancionálům, kázání naší sestry farářky Tydlitátové na text z Marka 8,27 a asi 12 písní z repertoáru Cantate Domino. Spolu s prietržskými jsme takto oslavili významné výročí: jejich kostel, který je také kulturní památkou, byl postaven v r. 1906 ve slohu neorománském na místě dřevěného artikulárního kostela poničeného zemětřesením. Při této příležitosti vydal sbor knihu vzpomínek místního buditele učitele Hataly, a tak byla přečtena ukázka připomínající dobu před sto lety.

Po této malé oslavě jsme prošli dědinou ke společnému obědu do místního kulturního domu. Seděla s námi i paní starostka, která je rovněž evangelička, a tak jsme se dozvěděli hodně o obci a jejím okolí. Prietrž má 700 obyvatel. Patří k ní několik samot, takže obec je vybavena autem, které zajišťuje spojení tam, kam nedosahuje doprava autobusová. V obci se pravidelně scházejí senioři, je zde bohatý kulturní život a také ochota pomáhat při různých opravách a úpravách. Celý region je z 90 % evangelický. Oběd byl zahájen společnou modlitbou a zakončen jak jinak, než naším vřelým poděkováním. Odpoledne nás pan farář Čerfel doprovodil do muzea M. R. Štefánika v Košariskách a k památníku Bradlo. Přiznám se, že jsem v tomto kraji byla poprvé, přitom je zde k vidění a slyšení mnohé, co rozšiřuje náš obzor a nesmírně obohacuje. Díky za toto nové přátelství, za setkávání s přáteli ve víře. Velice hezky nám do redakční rady o tom napsala sestra Šubartová a stejné dojmy si ze zájezdu jistě odnášejí všichni ostatní účastníci. A vám, kteří jste nemohli jet, jsme jej snad alespoň trochu přiblížili.

L. Marková

100 let sboru v Brně

Instalace Václava Pokorného v Brně 14.7.1906

Byla to slavnost významná a radostná nejen pro sbor brněnský, nýbrž i pro celou superintendenci naši, ba i pro celý náš českomoravský Sion. Bylať to na prvním místě slavnost usamostatnění sboru v hlavním městě země. Dle toho byla i všeobecná nálada. Po mnohých deštích bylo nebe opět mraky zahaleno, ale se srdcem radostí zářícím spěchali zástupové do našeho chrámu Páně a hosté přišli se všech stran. Mládež naše věnovala slavnosti zvláštní pozornost. Potají se smluvila a provedla vkusnou výzdobu chrámu Páně. Lahodilo to očím, ale my jsme v tom viděli lásku naší milé mládeže ke slovu Božímu a k tomu, kdo je zvěstuje.

Po půl desáté hodině vstoupili kazatelé do chrámu Páně a po suspiriu radostně a zvučně zpívalo celé shromáždění žalm 48. a mysl naše nesla se k Bohu s prosbou, aby rostla láska naše k Sionu. Potom vdp. superintendent lic. theol. F. Císař vykonal modlitbu, čtení Písma sv. a úvodní řeč. Sledoval v řeči své vývin sboru, nazývaje propuštění českých reformovaných ze svazku zdejšího německého evang. sboru a. a h. v. koncem r. 1881 zrozením jeho. Otevření pak kazatelské stanice 10. dubna 1882 jeho křtem a nynější slavnost usamostatnění jeho konfirmací, utvrzením. Připomínal, jak jsme se stěhovali z ulice Joštovy do Rudolfské, Starobrněnské, na Zelný trh, až do svého chrámu a fary, a konečně dosáhli i samostatnosti. Z toho ze všeho Hospodinu náleží čest a sláva. Potom přešel v řeči své k Pánu a služebníku Jeho. Pánem jest Kristus jedině, jehož kážeme. Kristus jest zde Pán, Mistr, biskup a král jediný, ve všem první i poslední.

1. Jen On zde učí Boha správně znát. (Jan I, 18.).
2. Jen On zde umí tělesně k sobě zvat.
3. Bez Něho by nebylo proč o tyto stěny stát.
4. Ten vně i vnitř nás musí být, to sluha Jeho děl vám tisíckrát!

O instalovaném vyprávěl, jak pokorně svou práci zde konal a jak se k ní Pán přiznal a jí požehnal a pokornému milost dal. Vzpomínal i těch, kteří spolu pracovali, ale již jsou na pravdě Boží, jako senior Nešpor, lic. Šebesta, prof. Böhl, kurátor Vilím, bratr Hortvík, Balcar - i těch, kteří pomáhali a zatím již sešedivěli spolu s ním. Na konec pak vyzýval všechny, aby před Bohem byli pokorní a Bohu v Kristu zde zvěstovanému věrní, aby z lůna nebes jednou v den poslední nad všemi námi zaznělo to heslo: Pokorným Bůh dává milost".

Po písni: "Zachovej nás při svém slovu" v. 1. a 2. předstoupil dp. senior J. Dobeš s instalovaným před shromáždění a pronesl napřed řeč o textu Iz. 52, 7, která jako i předešlá s velikým zájmem byla ode všech sledována. Pak následoval vlastní výkon instalační. Po slibu presbyterstva předstoupil pan kurátor J. Drobný a projevil jménem presbyterstva a celého sboru svou radost a vděčnost k Bohu, že nám to dle své milosti a moci dal, abychom takovouto slavnost mohli slaviti. Děkoval všem, kteří nám v práci naší pomáhali, s námi cítí a s námi se radují. Prosil, abychom si pravdy Boží vážili a v ní zůstávali.

Po odevzdání dekretu podával instalovaný všem spoluslužebníkům slova ruku a byl neobyčejně dojat sám i celé shromáždění těmi krátkými, ale srdečnými slovy,

jež mu od nich jako přání nebo povzbuzení pronesena byla. Tak pan superintendent v řeči vázané připomínal, že ještě žádnému z instalovaných se nestalo, aby byl uváděn v práci, kterou sám s Boží pomocí byl konal, která pomalu sic, ale přec jistě šla ku předu.

Jak kapka v kámen dopadá
a měkká jsouc, přec skálu hloubí,
tak zdaru zář tvou práci vroubí,
jak v mrak když slunce zlata dá.

Končil pak tím, že to jest milost, kterou pokorným dává Bůh. Širšími slovy dal výraz své radosti a svému přání vdp. dvorní rada Dr. H. z Tardy, který před čtvrt stoletím byl kaceřován pro to, že viděl potřebu zvláštní práce mezi českými reformovanými v Brně a zastával se jich. Nevěděl tenkrát, že jeho dcera bude chotí prvního faráře českého ref. sboru v Brně. P. farář Vašíř promluvil jménem někdejších žáků instalovaného, p. f. Rozbořil rozpomínal se na ordinaci a první instalaci jeho v Brně, které jako gymnasista účasten byl, p. f. Urbánek vzpomínal práce, kterou instalovaný v diaspoře jeho sboru po celou řadu let konal; přání ostatních nesla se celkem tím směrem, aby slovo života věrně i dále rozséváno bylo. Pak jménem celé nedělní školy přednesla přání svému kazateli a učitelé malá žačka Tabita Hlucháňová a podala mu krásnou kytici. Velice pohnut a překvapen odpověděl, že by byl rád pro ty maličké konal víc, ale posud nebylo mu možno, a že doufá v Boha, že i tu bude se moci více dělati. Za tím předstoupili dva studující vysoké školy technické pp. Ženatý a Čermák, z nichž poslednější promluvil jménem mládeže po pravdě toužící, dovodě vzletnými slovy, že vysoko nad službou vědě stojí služba Bohu, jež činí v jádře člověka člověkem, označujíc života jeho cíl ten nejposlednější. Přál pak instalovanému, aby ho k této službě v srdci Moravy sílil Ježíš Kristus sám, a končil slovy: "Kéž nad mládí nadšením vznáší se ten prapor bílý s heslem svým: Jen ku Kristu blíž a tím blíž i pravdě." V odpovědi své pronesl instalovaný své potěšení, že ve svém sboru má inteligenci, která dovede seděti u noh Kristových, aby se učila od Něho pravé moudrosti, a děkoval všem, že mu v práci mezi mládeží školní i dospělejší laskavě pomáhají. Potom obrátil se k staršovstvu, vyslovil díky za posavadní jejich práci ve sboru a prosil, aby i dále jemu nápomocni byli, a celý sbor aby si vážil evangelia Kristova a společných shromáždění. Na to podal všem presbyterům ruku. Po zpěvu žalmu 134 následovalo kázání instalovaného o textu I Kor. 2, 2. Ačkoliv málo před dvanáctou hodinou počalo toto kázání, přece nebylo posluchačstvo nikterak unaveno a vyslechlo je s napnutou pozorností až do konce. Po zpěvu v. 4. a 5. z písně: V Bohu já skládám svém doufání jediném učinil p. dvorní rada z Tardy požehnání a zpěvem Amen to požehnání ukončeno. Viděli jsme některé vdovy, jejichž oči často se zalívaly slzami; byly to slzy radosti i tklivých vzpomínek zároveň. Vzpomínaly, jak by se mužové jejich radovali, kdyby se byli této slavnosti dočkali. Někteří z nich žádost za samostatnost podepsali, ale než došlo vyřízení, na věčnost se odebrali. A jak by se z této slavnosti byl těšil náš nezapomenutelný F. Balcar, který svým darem (10.000 K) k urychlení samostatnosti sboru značně přispěl. Společný oběd v Besedním domě byl bez přípitků, ale pobavili jsme se srdečným rozhovorem.

Českomoravská Jednota 1906

společenská kronika

Brno I

2.12. Božena Patočková	87 let
5.12. Pavel Dobis	60 let
11.12. Jan Pacas	20 let
18.12. Jan Pokorný	88 let
25.12. Zora Milušková	86 let
26.12. Jana Karpíšková	82 let
28.12. Libuše Kozáková	81 let
28.12. Věra Zemčíková	82 let
30.12. Anna Mikšátková	60 let

Brno II

4.12. Štěpánka Češková	81 let
5.12. Věra Smrčková	86 let
5.12. Jan Kacko	81 let
5.12. Jitka Kraflová	79 let
5.12. Olga Krejčová	76 let
10.12. Marie Bohatá	77 let
15.12. Helena Majerová	96 let
15.12. Štěpánka Nechybová	94 let
18.12. Růžena Vojtíšková	82 let
19.12. Edita Svobodová	80 let
24.12. Božena Štelclová	77 let
24.12. Lydie Bláhová	80 let
25.12. Kamila Nováková	82 let
27.12. Marta Loskotová	85 let
30.12. Ludmila Dobiášová	90 let
30.12. Vlasta Jiříčková	84 let
31.12. Jiří Klosowicz	81 let

Těm, kteří oslaví v Adventu své jubileum, přejeme, aby nacházeli tu pravou radost, to pravé očekávání, a něco ze své radosti dovedli dávat i druhým.

Pokřtěni byli (rok narození):

- 22.10. Adéla Pitáková, 2006
- 17.11. Vojtěch Ventruba, 2006

Oddáni byli:

- 11.11. Luděk Crha a Laura Jean Bryan

heslo měsíce podle hesel **Jednoty bratrské** -
prosinec

S veselím budete čerpat vodu z pramenů spásy. Izaiáš 12,3

Trauma a řád

Každý rok na podzim se v kulturním a vzdělávacím centru Židovského muzea v Praze vyhlašuje cena PRIX IRENE, nesoucí jméno britské psychoanalytičky Irene Bloomfieldové (1918-2001), která si jako židovská dívka protrpěla krutý nástup nacismu v rodném Německu. Tato zkušenost iniciovala její pozdější celoživotní úsilí kultivovat lidské vztahy a léčit traumata vzniklá organizovaným násilím. Věnovala se otřeseným lidem, kteří přežili holocaust, různým znevýhodňovaným menšinám, běžencům a obětem skupinového násilí.

Na její paměť se Prix Irene pravidelně uděluje některé osobnosti, jež svým dílem v oblasti společenského soužití, publicistiky, literatury, umění, teologie nebo vědy mimořádně přispěla k vytváření míru mezi rozdílnými skupinami lidí. V minulých letech byli laureáty této ceny známý ostravský zastánce diskriminovaných, autor projektu Vesničky soužití Kumar Vishwanathan (v r. 2003), o rok později Jana Hradilková z občanského sdružení BERKAT, uskutečňujícího humanitní pomoc mj. zbědovaným obyvatelům Afghánistánu a Čechny, vloni pak spolupracovník „Člověka v tísní“ a pořadatel festivalu Jeden svět Igor Blaževič.

Letos 13. října se však nositelkou vyznamenání Prix Irene 2006 stala nám blízká sestra PhDr. Milena Šimsová ze II. sboru ČCE v Brně. Ocenění obdržela za celoživotní nezávislé historické bádání, jehož součástí bylo také zpracování autentických materiálů pamětníků druhé světové války. (Jeho výtěžky mohly být svobodně vydány knižní formou teprve po roce 1989: „Úzkost a naděje“ – dopisy a svědectví Jaroslava Šimsy z nacistického vězení; „Prošli jsme v jeho síle“ – fakta o evangelících v letech 1938 až 1945; „V šat bílý oděni“ – historie činnosti a údělu lidí z okruhu Akademické YMCA v době války.) Brzy po listopadu 1989 zaměřila pak Milena Šimsová svou odbornou aktivitu na rozsáhlou písemnou pozůstalost Přemysla Pittra ve švýcarském Affoltern am Albis a uskutečnila její zpracování a archivaci v Pedagogickém muzeu J.A. Komenského v Praze. Udělením Prix Irene 2006 je v neposlední řadě oceněn rovněž význam souborného vydání spisů prof. Boženy Komárkové, na jejichž ediční přípravě sestra Šimsová pracovala se svým manželem.

Slavnostním předáním ceny 13. října t.r. vyvrcholil seminář Centra Rafael na téma „Trauma a řád“, v jehož rámci byla přednesena řada referátů soustředěných na vzdělávání k prevenci a terapii psychotraumat (Helena Illnerová, Jiřina Šiklová, Helena Klímová, Ondřej Cakl, tým odborníků z Velké Británie aj.).

Tyto odstavce nelze uzavřít případněji než prostou citací první věty z laudatio Moniky Žárské, která pražský slavnostní akt zahajovala: „Když byl manžel Mileny Šimsové zavřený, přijela k nám na návštěvu a dvě věci tenkrát na mě velice zapůsobily: Neustále odbočovala od hovoru o svém muži a mluvila o dalších brněnských uvězněných, pořád se k nim vracela a uvažovala o tom, co by se pro ně dalo podniknout...“

Zde snad pouze dodejme, že se ta křehká irenická bytost ani po letech nezměnila: Účinnivé jednání vůči těm „nejnepatrnějším Kristovým dnes“ ji dosud zaměstnává silněji než zřetel na jinak přirozené zájmy vlastní.

Ctirad Novák

obsah VIII. ročníku – 2006

Stránkování: číslo 1: 1-20, č. 2: 21-40, č. 3: 41-60, č. 4: 61-80, č. 5: 81-104, č. 6: 105-124, č. 7: 125-148, č. 8: 151-170, č. 9: 171-190, č. 10: 191-210.

úvodník: B. Šimek 1, L. Moravetz: Kriste, synu jediný 21, J. Vítek: Konec února 41, Š. Hájek: Pomalé evangelium aneb jaká moc 61, H. Dvořáková: Svátek práce 81, J. Slámová: Pane, ty nás potřebuješ 105, J. Gruber 125, Š. Hájek 151, J. Malý: Listopadové rozjímání 171, J. Slámová: Advent 191.

zaujalo mne (nás): 2, 22, 42, Jak slyšíte kázání, Cantate Domino přivítá další zpěváky, Sběr věcí pro charitu 43, 62, 82, 106, Byli jsme při tom, Martinů zazněl v Basileji, Brněnští rodáci 126, S pánem Bohem..., Na prahu prázdnin 127, Artikulační kostel v Hronseku, Sola gratia a svatý Hostýn, Vysídlené pohraničí 152, Prázdniny s knížkou 153, Víra nebo rozum?, Mistie cukrem 172, Sborový výlet do Brna, Do Rychmanova 173, Mosty, Z Brna, Koncert Hany Hegerové 192, Evropská kultura je ztracená 193.

přečetli jsme: Budoucnost 3, Nelze být divákem, Malíř, Řeč budoucnosti 23.

čteme bibli: J. Gruber: Saul pomazán za krále 8, J. Šimsa: David pomazán za krále 26, J. Vítek: David a Goliáš 46, C. Novák: Kopím do zdi 66, R. Špačková: Pobíhající David 88, J. Malý: Odcizené kopí 110, J.Šimsa: Saulův konec 130, M. Rozbořil: Davidův hřích 156, J. Gruber: Zadní proroci 176, Pomůcka 194.

modlitba: J. Mikolášková: Děkuji 13, Chvalozpěv 57,

jak to řekli (J. Vítek): Několik slov na začátek 14, Čtyři pražské články (artikuly) 15, Svolení na horách Rychnovských 34, Augsburské vyznání I - 54, Augsburské vyznání II 74, Malý katechismus 140, Druhé helv. vyznání 203.

z historie: Mikulášský kostel 90, K. V. Schwarz: Václav Pokorný a založení reformovaného sboru v Brně 113-117, 135-138, H. Dvořáková: Ohlas Husova díla ve světě 139, 100 let od osamostatnění brněnského evangelického sboru 160, Z Rychmanova 1906 - 174, Instalace Václava Pokorného 196-7,

vzpomínky: J. Hájek: Vánoce na miroslavské faře před 100 lety 10, M.Svitavská: Z dětství na evangelické faře v Polsku 48, 68, Ze vzpomínek Libuše Soběslavské 141.

žili mezi námi: J. Pokorný: PhDr. Vlasta Fialová 112, C. Novák: Památce Ing. G. Hájka 129, J. Pokorný: Prof. MUDr. František Ninger, DrSc. 166.

rozhovor: L. Marková: Minirozhovor (Pavel Wolf) 45, E. Šimková: s PhDr. Milenou Šimsovou 83, J. Novák: Povídání se sestrou Annou Pučálkovou 158.

knihy: E. Šimková: Deník mého bratra 7, E. Šimková: Pět amerických prezidentů, česká babička a já 53, E. Šimková: Ad fontes neboli česky k pramenům 73, H. Dvořáková: Děkuji, mám se výborně 94, H. Dvořáková: Netušená radost 186, E. Šimková: Monumentální román 208.

cesty k víře: J. Gruber: Radka Svobodová-Vařeková, Adéla Korniová, Jan Vybíral, Zdeněk Rosenberk 132.

bylo: J. Gruber: Napomínání v církvi 4, B. Šimek: Adventní odpoledne 5, J. Květon: Chránová hudba v II. brněnském sboru 5, L. Marková: Poslední hudební nešpory v tomto roce 6, LM: Společné bohoslužby s Církví bratrskou, Z dopisů 50, B. Šimek, K. Rybářková: Sborový rozhovor 20.2.-64, J. Gruber: Vydařené sborové odpoledne 65, J. Franců: Seniorátní presbyterní konference, J. Vítek: Žité křesťanství dnes 95, E. Čvandová: Výjezd do Víru 102, D. Milánek: Květná neděle s dětmi v Brně II, L. Marková: Skautská neděle v Betlémském

kostele 107, J. Gruber: Německá delegace v Brně, R. Marek: Byli jsme pod Orlickými horami 108, M. Kučerová: Brno II v Holandsku 128, L. Marková: Hudební nešpory v Červeném kostele 143, L. Marková: Cantate Domino v Kroměříži, J. Gruber: Čím žil sbor Brno I o prázdninách 154, Blahoslavák na Blažkově, Rozhlasové služby Boží, O. Sláma: Sborová rekreace na Blažkově, V. Dušek: Smutná zpráva ze sboru v Husovicích 155, L. Marková: Z Rychmanova 2006 -175, J. Najbrtová: Basilej 28.9.-1.10.-178, J. Šimsa: Ekumenická bohoslužba 183, Prietrž 195, Instalace v Bukovce 202, Setkání podnikatelů 202, Dvě čtvrt století 204, Biblická hodina ve Vídni 204.

bude: 13, 35, Sborové odpoledne o vzniku českého reformovaného sboru v Brně 51, Hudební nešpory 52, 72, 99, 118, Kurzy Alfa 119, 121, 134, 161, Pozvání do biblických rodin 162, Surzy Alfa v Brně I - 163, 185.

ze sboru Brno-Židenice: J. Nechutová: V Lelekovicích je dům 17, J. Nechutová: Tentokrát o knize 36, J. Nechutová: O iniciativě COENA v Židenicích s Danielem Hellerem 56, J. Slámová: Probud' svým dechem kosti suché... 76, J. Slámová: S vámi nás baví svět ... 100, J. Slámová, J. Nechutová: Kázání německého faráře Waltera Schneidera 120, T. Zikmund: Naděje 144, J. Nechutová Rozhovory o zázracích 207

ze sboru Brno-Husovice: H. Cimr: Krátká 2005, M. Hadač: Vánoční dětské slavnosti 37, V. Zikmund: Vzpomínka na Milana Mrázka 57, J. Cimr: Adopce na dálku a naše děti 77, Program 7. ročníku festivalu Husovický dvorek 101, M. Hadač: Lité boje s katolíky v Iijáku 121, M. Hadač: Jaké byly letos Husovické dvorky? 145, J. Hájek: Taková poklidná Sázava 167, M. Hadač: Bohoslužby s kapelou a hostem 187, Š. Hájek: Na gymnáziu 206

anketa: J. Gruber: Anketa na téma budování sboru ve sboru Brno I 24, J. Vítek: Brno II – sbor jako místo setkávání 63.

ze sborů: Přehled celocírkevních sbírek v roce 2005 28, Statistika 44, V. Rybárik: Když se řekne skupinka 71, Sál Václava Pokorného 86, Výsledky sbírky darů na Jeronýmovu Jednotu 144.

koutek pro mládež: M. Baláš: Poslední den, Nádherný ubruš, Píseň cvrčka 18, M. Baláš: Darovat trochu života, Hodnocení, Strom 38, E. Šimková: Desatero správného života podle J. A. Komenského, Poselství skautům celého světa 58, M. Baláš: Pro koho tu chodíš?, Mnoho nepatrných lidí, Lékař vypravuje, Nic neztratíš 78, M. Baláš: Nenásilí 102, M. Baláš: Protože je tady člověk, Nenech si ujít příjemný den 122, Ukázky ze skautského muzikálu na knihu Ester 123, 147, Adopce na dálku 146, Co je na křesťanské víře těžké a co se mi na ní líbí 168, 188.

stránka pro děti (M. Baláš): U babičky Emy 19, Hledání biblických příběhů, Doplnovačka 39, Dobré chování? K čemu?, Poznáte biblické postavy? 59, Jak Bůh vypadá?, O aragonském králi 79, Lenivý ledňáček 103, K. Cahlíková: Dětský koutek 169, 189, 209.

ostatní: Heslo ČCE pro rok 2006 - 28, J. Vítek: Pohled na Jidáše 70, H. Najbrtová: Ještě o konci války 1945 - 87, H. Lacková: Tip na dovolenou - Bodamské jezero a Kostnice 96, L. Marková: Informace o možnosti pobytu v Taizé 97, V. Svobodová: Hospic sv. Alžběty 109, C. Novák: Trauma a řád 199

fotopříloha: 29-32, 92-93, 179-182.

společenská kronika: 12, 33, 55, 75, 98, 117, 142, 164, 184, 198.

ze staršovstva: 20, 40, 60, 80, 104, 124, 148, 170, 190, 210.

bylo

Instalace faráře Mgr. Martina Grombiříka v Bukovce

V tříčlenné delegaci našeho sboru (s. Hanáková, s. Najbrtová, br. Šimek) jsme jeli vyjádřit podporu br. Grombiříkovi na jeho instalaci ve sboru naší církve v Bukovce. Už zdaleka nás vítala štíhlá věž kostela, který byl postaven v letech 1859 - 1861 za vydatné pomoci zahraničních i domácích evangelíků, jak je napsáno na levém průčelí: „...stavěli dům tento celý z lásky.“ Na pravé straně průčelí je napsáno: „Já jsem dveře. Skrze mne vešel-li by kdo, spasen bude, a vejde i vyjde, a pastvu nalezne.“(Jan 10,9)

Slavnost instalace byla vedena seniorem chrudimského seniorátu br. Ing. Milošem Hübnerem. V radostné atmosféře jsme neměli ani čas pocítit zimu, která panovala v tomto starobylém chrámu. Bratr senior zdůraznil ve své řeči tři období, která na začínajícího faráře čekají. Nejprve ohromné nadšení nad radostnou prací, kterou vykonává, a radost, že se všechno daří. Druhá fáze je zlomem, protože přichází rozčarování, že vlastně ono se to tak nedaří, a nadchází chuť se vším praštit a dělat něco jiného. A třetí, kterou farář probouje a promodlí, když očekává pro svou práci pomoc od Hospodina, a vytrvá. A toto bratr senior přál ze srdce Martinovi. Tak také naplnil verš, který byl uveden na pozvánce: „V tebe, Hospodine, doufám, nedejž mi zahanbenu býti na věky, pro spravedlnost svou vysvobod' mne.“ (Ž 31,2).

Popřáli jsme bratru Grombiříkovi vytrvalost a sílu od Hospodina pro jeho práci a bukoveckému sboru stejnou radost ve společenství, jakou jsme prožili v tomto krásném a požehnaném odpoledni. Blahoslav Šimek

Setkání evangelických podnikatelů

V sobotu dne 18.11.2006 proběhlo celodenní setkání evangelických podnikatelů a živnostníků při synodní radě ČCE ve spolupráci s německým evangelickým sdružením INITIATIVE na půdě farního sboru ČCE Praha 2-Vinohrady v Korunní ulici. Toto sdružení od roku 1996 nabízí pomoc pro malé a střední podniky, jejichž vlastníci a zaměstnanci jsou aktivními členy evangelické církve ve střední a východní Evropě. Hlavním posláním je budování mostů mezi církví a podniky ve střední a východní Evropě a motivování více lidí. Initiative organizuje vzdělávací semináře, podnikové poradenství, mezinárodní výměnu zkušeností a informací, získává nové kontakty. Sdružení je činné v 11 evropských zemích. Výroční setkání jsou v Německu a jsou udělovány ceny úspěšně hospodařícím evangelickým podnikům. Za německou stranu se každoročně těchto seminářů zúčastňuje Prof.Dr.h.c. Günter Schade z Humboldtovy university v Berlíně.

Initiative organizuje měsíční stáže v německých podnicích, kterým říkají "Praktika". Z České republiky se jich zúčastňují každoročně jeden až dva praktikanti. Tato praktika nejsou učena jen pro zavedené podnikatele a živnostníky, ale i pro ty, kteří začínají nebo vážně uvažují s takovou činností teprve začít. Pro tyto lidi jsou praktika nejvýhodnější. Získají zde neocenitelné informace a zkušenosti, které na běžných stážích nezískají vůbec kvůli obavě z konkurence.

Jménem Initiative bych chtěl přizvat všechny bratry a sestry v oblasti řemesel, průmyslu, zemědělství a služeb, ale i faráře, učitele, právníky, lékaře a veškeré pracovníky na volné noze. Může se přihlásit každý, kdo je členem naší církve a má základní jazykové znalosti z němčiny. Kontakt můžete získat ve farní kanceláři našeho sboru. Stanislav Dvořák

Jak to řekli

Druhé helvetské vyznání

Luterskou reformaci v německých zemích provázelo v blízkém sousedství aktivní a rozsáhlé úsilí o nápravu církve vedené mysliteli a kazateli ve švýcarských městech. Nejznámější jsou jistě Oldřich Zwingli a Jan Kalvín, mluvčím švýcarské reformace se však záhy stal také Jindřich Bullinger. Ten sepsal druhou verzi společného vyznání švýcarských evangelíků (vydáno 1566), která však zaujala nejen švýcarské a jihoněmecké reformované křesťany, ale byla přijímána také ve Francii, ve Skotsku a v Nizozemí; postupně se z ní stalo obecné reformované vyznání. V českých zemích po tolerančním patentu byla mezi evangelíky reformovaná církev v převaze, proto i zájem o české znění (Druhého) helvetského vyznání byl značný a vedl k jeho častému překládání a vydávání.

Jako ukázkou uvádíme úsek z článku 13. o evangeliu Ježíše Krista.

Jaroslav Vítek

(O zákonu a evangeliu.) Uznáváme, že otcům jako i nám byly zjeveny dva druhy zaslíbení. Z nich jedna se týkala věcí přítomných či zemských, jako zaslíbení o zemi Kananejské, o vítězstvích, a ta, která ještě dnes platí o chlebu vezdejším. Druhá však se týkala tehdy a i nyní se týkají věcí nebeských a věčných, totiž božské milosti, odpuštění hříchů a života věčného, skrze víru v Ježíše Krista. Staří neměli zaslíbení toliko zevní a zemská, nýbrž i duchovní a nebeská, v Kristu. Vždyť Petr dí: O spasení bedlivě přemýšlevali a je vystihnouti usilovali proroci, kteří o té milosti, která se nám státi měla, prorokovali (1Pt 1,10). Proto i apoštol Pavel pravil, že evangelium Boží bylo zdávna zaslíbeno skrze Boží proroky v Písmech svatých (Ř 1,2). Z toho zajisté vysvítá, že staří nebyli docela zbaveni všeho evangelia.

(Co se v plném smyslu nazývá evangelium.) A třebaže takto měli naši otcové v Písmech proroků evangelium, jímž i došli vírou spásy v Kristu, přece se v plném smyslu evangeliem nazývá poselství, jímž nejprve Jan Křtitel, pak sám Kristus Pán, potom jeho apoštolé a následovníci apoštolů kázali světu, že Bůh již splnil, co od počátku světa zaslíbil, a že poslal, ba daroval nám jediného Syna, a v něm smíření s Otcem, odpuštění hříchů, všechnu plnost a život věčný. Právem se tudíž evangeliem nazývá vyprávění sepsané čtyřmi evangelisty a vysvětlující, jak se Kristem staly a naplnily ty věci, co Kristus učil a činil, a že v něm mají věřící všecku plnost. I kázání a Písmo apoštolské, jímž nám apoštolé vykládají, kterak nám Otec dal Syna a v něm všecko, co patří k životu a ke spáse, nazývá se správně učením evangelickým, takže ani dnes, je-li bez porušení, nepozbývá nároku na tak přeslavný název.

(O Duchu a liteře.) Samo kázání evangelia nazývá Apoštol též Duchem a přísluhováním Ducha (2K 3,8), poněvadž působí a ožívá vírou v uších, ano i v srdcích věřících osvícením Ducha svatého. Neboť litera, která se staví proti Duchu, znamená sice každou vnější věc, hlavně však učení Zákona, jež bez Ducha a bez víry působí hněv a vzbuzuje hřích v srdcích lidí živou vírou nevěřících. Proto ji Apoštol nazývá i přísluhováním smrti. Toho se totiž týká apoštolské povědě: Litera zabíjí, (ale) Duch obživuje (2K 3,6).

bylo

Dvě a čtvrt století

nemusí být zas tak nepředstavitelně dlouhá doba. Cosi podobného se podařilo uplatnit kdysi na nejuplnějším začátku devadesátých let, když u nás vznikaly všelijaké náboženské společnosti jako houby po dešti. „Který zákon ustanovil tu vaši, ehm, církev?“ tázala se tehdy důkladná úřednice, a já bez váhání odpověděl: „Císařský patent z 13. října 1781.“ Paní za přepážkou to pečlivě zapsala do příslušné kolonky.

Skutečně se novodobé dějiny evangelických církví v naší zemi orientují na tomto datu. Zkoušeli jsme si to přiblížit v Blahoslavově domě na sklonku letošního října několika připomínkami tzv. Tolerančního patentu z 13. října 1781, tedy po dvou a čtvrt stoletích.

Děti i dospělí, motivováni, povzbuzeni a vedeni Martou Procházkovou, si dopoledne chvíli hráli na dobu po Bílé Hoře, jak to bylo v časech šikanování, pronásledování a věznění evangelíků, slídičství, pálení knih, což organicky přešlo do hraní na Marii Terezii a Josefa II., ustanovování prvních evangelických sborů a povolávání jejich správců z dalekých Uher. Venkovský kantor učil shromáždění zpívat bez zpěvníku a farář maďarské národnosti sloužil na kazatelně moravského tolerančního sboru.

Hraní skončilo a dopoledne se hovořilo o tom, jak to bylo doopravdy. Se dvěma pozoruhodnými, skvěle připravenými, obsažnými přednáškami o počátcích církve v toleranční době přišly Eva Kowalská (Bratislava) a Marta Procházková (pro jistotu připojme: Brno). Oběma se podařilo zaujmout posluchače, a v rozhovoru, který následoval, se objevilo, že témat, která přednášející naznačily, by bylo ještě na celou řadu dalších přednášek, úvah, zamýšlení.

Svobodu vyznání, k níž se kdysi ve starém mocnářství těžce a klopýtavě propracovávali, vnímáme (už 17 let) zas jako samozřejmost. Budiž, nepatří se jí zpochybňovat. Ale užíváme jí správně, odpovědně, moudře? Hospodaříme náležitě s časem svobody, kterého v této zemi nikdy nebylo do zásoby? Ohlédnutí do minulosti nutí zamyslet se, ale rozhodně je to i povzbuzení k odvaze znovu začínat.

Jaroslav Vítek

Společná biblická hodina ve Vídni

Přišel podzim a také pozvání od našich přátel z luterského sboru ve Vídni-Vnitřním městě ke společné biblické hodině a nedělnímu pobytu v jejich sboru. Našlo se devět sester a bratří z našeho sboru Brno II, kteří se vypravili na toto, lze již říci tradiční setkání skupiny "Partnerschaft – partnerství" u četby Písma, které zároveň slouží k přátelským rozhovorům. Vyjeli jsme autobusem (někteří autem) 7. října dopoledne a bez potíží jsme dorazili před čtvrtou hodinou do DOGA (vídeňská Dorotheergasse). Byli jsme zde již očekáváni s kávou a občerstvením. Kolem páté hodiny dorazili i všichni vídeňští účastníci (bylo jich necelých dvacet) a začali jsme se společným čtením a uvažováním o textu z prorocství Izajáše 49, 1-6. Znovu se potvrdilo, že i přes naši blízkost se liší naše

životní zkušenosti, a tím i důrazy na biblický text a z nich vyplývající asociace u Rakušanů, u nás Moravanů a u těch, kteří prožili sudetský osud. Zejména z tohoto hlediska jsou tyto rozhovory, přes obtížnou jazykovou bariéru, velice obohacující.

Po přenocování u našich hostitelů jsme se v neděli shromáždili ke službám Božím, v nichž bratr farář Geißelbrecht v kázání na stejný text spojil a rozvedl různé důrazy předchozího rozhovoru. Společně s vídeňským sborem jsme se pak mohli účastnit slavení Večeře Páně.

Po shromáždění a po kávě jsme se ještě jednou pokusili hovořit o textu Písma a o kázání; objevili se noví lidé a zazněly ještě nové postřehy. Následoval oběd připravený sestrami, které se setkání účastnily, a pak krátké povídání o stopách evangelíků v dějinách Vídně po třicetileté válce, včetně jejich hledání během krátké odpolední procházky. Vše připravila a zajímavě o tom vyprávěla bývalá kurátorka sboru Dr. Sträter. A nakonec nezbylo, než se rozloučit a odjet večer domů.

Jarosav Kučera

bude

Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10.00 do 12, Opletalova 6

30.11. Vonění, přineste si těsto na perníčky

7.12. Moje dárky, s Hankou Pinknerovou o hřivnách

14.12. Na poslední chvíli, výtvarné inspirace, svíčky, přívěsky

21.12. Přijďte vydechnout nadechnout se

Nešpory

Na poslední letošní nešpory, prosincové, jsme pozvali smíšený sbor a orchestr Musica animata z Třebíče. Není to volba náhodná, sbor známe z jeho vystoupení v brněnské katedrále, kde provedli mj. Händelova Mesiáše. Musica animata se zaměřuje výlučně na hudbu duchovní. Kromě sborů od Monteverdiho, Palestriny či Ebena uslyšíme Vivaldiho Concerto Grosso D Minor a v poslední třetině večera Händelovo dílo Dixit Dominus na text 110 Žalmu pro sbor, sóla a orchestr. Tento tzv. duchovní koncert je raným dílem skladatele, komponoval jej při svém pobytu v Itálii v r. 1707, kdy byl značně ovlivněn hudbou provozovanou v italských kostelech. Hudební část nešporů řídí Karel Tomek a Tereza Heřmanová, z kazatelny uslyšíme Jiřího Grubera. Výtěžek věnujeme brněnské Diakonii. Prosincové hudební nešpory se konají v neděli 3. 12. v 19,30 v Červeném kostele.

Ludmila Marková

Adventní setkání u Přikrylů

První adventní neděle 3.12. v 15.00 se koná u Přikrylů, Lelekovice 486 tradiční setkání židenického sboru spojené s pečením vánočních perníčků.

ze sboru Brno-Husovice

Na gymnasiu v základech společenských věd

Zazvonili u nás studenti a pozvali mě do školy, abych řekl něco o bibli. V základech společenských věd probírají světová náboženství i křesťanské církve a zvou si různé hosty. Šel jsem. A nebylo to vůbec marné.

Pozornost byla výborná, koho to snad nezajímalo, nedával to nijak najevo - jen v poslední lavici jedna slečna pracovala (asi) na domácím úkolu. Pokusil jsem se vysvětlit, co je bible za knihu a jak ji s užitkem číst. Vznikala déle než tisíc let, s texty se po mnoho generací redakčně pracovalo. Obsahuje tedy velkou moudrost. Někdy starým textům už málo rozumíme, někdy je starověký obraz světa odlišný od našeho, ale jen hlupák by si mohl myslet, že v bibli jsou blbosti. Je to svědectví víry o Bohu, o člověku, prostě o životě. Nabízí čtenáři vlastní přístup k životu, chápání sebe sama, cestu tímto světem. Pracuje sice občas s historickými fakty, ale rozhodně ji nelze číst jako popis historických událostí - spíš jako poezii, jako vyznání.

Diskusi rozjížděl pan profesor, ale brzy se ptali i studenti (nesdělil jsem ještě, že to byli žáci posledního ročníku). Nejprve se debata točila kolem biblického kánonu (jak vznikl, je-li uzavřen) a zda by faráři jiných církví mluvili stejně jako já. Postupně se čím dál víc vyptávali na Českobratrskou církev evangelickou, čemu věříme, jak to u nás funguje, co je pro nás závazné apod. Dotazy se nevyhnuly tématům ř. k. církve - papežství, celibát, antikoncepce.

Za nejzajímavější dotaz jsem považoval otázku, která zazněla se špatně skrývanou podrážděností v hlase, totiž proč my evangelíci, když nepotřebujeme ve vztahu k Bohu žádného kněžského či hierarchického prostředníka, chodíme vůbec do kostela?

Uvědomil jsem si na té otázce sílu dobrovolného společenství, kdy se člověk sdílí s podobně věřícími ne proto, že by musel nebo že to má předepsáno, nýbrž jen a jen proto, že chce; chce žít svou víru v rozhovoru s druhými, chce s nimi něco dělat, tvořit s nimi společenství, podílet se na konkrétních aktivitách - od společného slyšení evangelia přes sbírku na dobročinný účel až po výlet do lesa. A také - nést společně nejen radosti, nýbrž i odpovědnost, a někdy nést i nepříjemnosti, když třeba spoluvěřící vyvádí něco, co mi zrovna nevoní. Taková dobrovolná církev (pokud v tom vytrvá a nezačne si nějaké bohoprospědníky vytvářet) spočívá jen na Duchu.

Štěpán Hájek

ze sboru Brno-Židenice

Setká-li se náš současník s knížkou, jejíž titul zní Rozhovory o zázracích, většinou nezůstane lhostejný. Probudí to přinejmenším naši zvědavost, někteří budou očekávat i něco víc – buď bizarní variantu k tomu, čemu se říká „akce“, nebo třeba i trochu duchovního poučení. Ta knížka vznikla na počátku dvacátých let třináctého století v německém cisterciáckém klášteře v Heisterbachu, její autor se jmenoval Caesarius, a je u nás i odborníkům spíše jen povědomá. Ještě nejspíš se o ní občas někdo zmíní díky autorovu líčení jedné neblahé epizody z války proti albigenským. Pro dnešní Setkávání jsem z knížky vybrala (z připravovaného českého překladu, dodnes do češtiny přeložena nebyla) dvě epizody, které si snad rádi přečtou nejen ti, kteří v našich chrámových sborech zpívají.

Oba příběhy jsou z té části spisu, která se zabývá pokušením, a týkají se pokušení pychy, zvláště té, jaká by mohla vzejít z přílišného zpěvního potěšení nebo dokonce z krásy vlastního hlasu.

Jana Nechutová

I. Kterak jeden mnich z kláštera Monte Cassino v předvečer Velikonoc po obřadu svěcení svící zmizel.

Mnich vypráví novici: Dozvěděl jsem se, nikoli z četby, ale z vyprávění jednoho muže, velikého učeností i životem, že byl jeden mnich v Monte Cassino, který měl překrásný hlas. Když v předvečer Velikonoc žehnal v bohoslužebném šatu svíce a pěl přesladkým hlasem přesladkou melodii tohoto požehnání a jeho hlas byl v uších všech „jako hudba při popíjení vína“ (Sír. 49,2), po skončení požehnání najednou zmizel a už se neobjevil, a dodnes se neví, kdo a kam jej odnesl.

Novic se ptá: Co když jej odnesl anděl Páně?

Mnich odpovídá: Kdo znali život toho mnicha, ti si to nemysleli. Bojím se, že příčinou jeho únosu byla spíš hříšná vychloubačnost než záslužná zbožnost. Poslouchej, co říká Augustin: „Vyznávám, že těžce hřeším, těší-li mne víc zpěv než to, o čem se zpívá.“ A svatý papež Rehoř, zvaný nástrojem Ducha svatého, říká také: „Komu záleží na příjemném hlase, tomu přestává záležet na střídém životě.“

II. O klericích, kteří zpívali pyšně a čert jejich hlasy sebral do pytle.

Klerici v jednom farním kostele jednou zpívali příliš hřmotně a hlučně, bez zbožné pokory, ryčně a exaltovaně vysoko. Tu viděl jeden řeholník, který tam náhodou byl, že tam na vyvýšeném místě stojí čert, v levé ruce drží velký podlouhlý pytel a pravou daleko vztáženou rukou hlasy těch zpěváků chytá a do toho pytle je sbírá. Když skončili se zpěvem a jeden přes druhého si pochvalovali, jak dobře a statně chválili Boha, ten, který viděl to zjevení, opáčil: „Ano, zpívali jste dobře, ale nazpívali jste plný pytel“. – Oni se divili a ptali se, proč to říká, a on jim o tom vidění pověděl.

Vyprávěl mi to opat cisterciáckého řádu, nanejvýš důstojný muž.

Tímto příběhem nekáráme zbožný hlasitý jásos, jímž se Bůh chválí v písních a ve zpěvu žalmů, ale pouze jalovou vychloubačnost. Vždyť žalmista praví: „Půjdu a budu obětovat v jeho stánku obět hlasitého jáсотu, budu Hospodinu zpívat a budu pět žalmy“ (Ž 27,6b).

knih

Monumentální román

Mezi novinkami se v těchto dnech objevil na knihkupeckých pultech román amerického spisovatele Leona Urise: „Exodus“. Když jsem jej viděla v opravdu dárkovém vydání, dychtivě jsem po něm sáhla, abych se ujistila, že to je skutečně ten román, který jsem před 15 lety četla s obrovským zaujetím a nemohla se od jeho děje a postav odtrhnout. Po sametové revoluci v roce 1991 vyšel totiž „Exodus“ Leona Urise česky v prvním vydání. Přeložily jej Štefania Lorándová a Hana Žantovská a českého čtenáře tak seznámily s bestsellerem, který byl přeložen do 50 jazyků. Po jeho přečtení jsem jej všem svým přátelům doporučovala se slovy: „Tahle kniha vydá nejméně za dva semestry na univerzitě.“

O čem to tedy je? V napínavém ději jsou zde zachyceny dějiny evropských Židů za posledních sto let až po založení státu Izrael. Ale jak! V rámci základních faktů, do něhož je zasazeno patřičné množství umělecké licence, jsou místa děje skutečná a popsané události se opravdu staly. A jak napsal autor: „Postavy jsou fiktivní, ale byl bych posledním, kdo by popíral, že lidé podobní těm, kteří v této knize vystupují, skutečně žili.“ A to mi dosvědčila jedna moje přítelkyně, která mohla v roce 1992 strávit 6 týdnů v Izraeli a v Tel Avivu se setkala s manžely, jejichž příběh je v románu zakomponován. Nelze se tomu divit, vždyť Leon Uris při přípravě románu vyslechl 1 200 svědků, přečetl několik set knih na dané téma a najezdil desítky tisíc kilometrů.

Ještě připomenu, kdo je Leon Uris. Narodil se v roce 1924 v Baltimore, ale nyní žije ve státě Colorado ve městě Aspen. Jeho žena je známá fotografka. Jeho romány, z nichž některé byly přeloženy do češtiny, jako Soud jejího veličenstva, Lvi v průsmyku, Mila č.18 a v neposlední řadě Exodus mu vynesly mezinárodní věhlas. Jako scénarista a novinář se začal zajímat o dramatické události kolem obrození státu Izrael. Tento zájem vyústil v „Exodus“, monumentální dílo, jež oslovilo miliony čtenářů na celém světě. Druhé české vydání tohoto románu vyšlo v nakladatelství BB/art v listopadu 2006 v krásné podobě. Stojí 299 korun, ale rozhodně těch peněz nelitujte, chcete-li někomu milému připravit nezapomenutelný čtenářský zážitek a udělat vánočním dárkem opravdovou radost.

Eva Šimková

dětský koutek

Bůh je jako pastýř

Slyšíš jak vlak uhání? Zastávka na travnaté louce uprostřed hor. Ležíme v trávě... a co to? Běží tudy stádo oveček a nějaký pán s holí?! Pastýř?

Kdo je to pastýř?

Pastýř je člověk, který se stará o stádo oveček. Stará se o ně dobře. Moc dobře. Vodí je na louky s dobrou trávou, blízko potůčků, chrání je před bouřkami a před zlými vlky. Večer ovečky spočítá a v noci nad ovečkami bdí a chrání je.

Bůh miluje a stará se o tebe jako pastýř, jako ten dobrý pastýř o své ovečky.

1. O - vě - ke ku - dr - na - tá,
2. O Pa - ne slyš pros - by mé,
bě - louč - ká ja - ko va - ta zblou - dí - la v ši - rou dál, pa - stýř ji vy - hle - dal,
sr - dé - čko za - tou - la - né vez - mi si do dla - ní, lás - ka tvě o - chrá - ní,
šťas - ten s ní do - mů chvá - tá,
už chce být na - vě - ky tvě.

Četli jsme si příběh z knihy Ovečka Barborka.

Tato kniha mě i mé děti moc zaujala. Je inspirována jedním z nejznámějších Ježíšových příběhů – podobenstvím o ztracené ovci.

Začíná takto: „Byla jednou jedna malá ovečka. Jmenovala se Barborka a bylo jí tak akorát let. Měla krásnou bílou vlnu, trochu drzý čumáček a úplně krátký ocásek. Na krku nosila cinkavý zvoneček. Moc ráda se pásala na louce a ze všeho nejvíc jí chutnaly pampelišky.“ (úryvek je ze strany 6 knihy Ovečka Barborka).

Knihu napsala Ráchel Bícová a krásnými ilustracemi ji doplnila Ilona Komárková.

Vydalo ji nakladatelství SAMUEL, Biblická práce pro děti v roce 2003.

Katka Cahlíková

ze staršovstva

Brno I: Staršovstvo vyslovilo poděkování všem, kteří pomohli s přípravou celocírkevního setkání učitelů nedělních škol, a s uspokojením vyslechlo zprávu o výjezdním setkání kurzů Alfa v Chlébském. Kromě běžných organizačních věcí jsme tentokrát rozhodli o finančních darech pro sbory v Moravské Třebové 20 tisíc Kč, Svitavy 15 tisíc Kč a brněnskému středisku Diakonie 30 tisíc Kč. Blažkovu konečně můžeme vrátit půjčku 500 tisíc a dar 30 tisíc Kč – jak bylo v rozpočtu. Byla zadána výroba nových praktikáblů do Červeného kostela a dohodnuto instalovat závěsné lišty do obou sálů. Byly jmenováni členové kuratoria Blažkov na další čtyřleté období. Se sborem CB Betanie byla prodloužena nájemní smlouva Betlémského kostela o další tři roky. Do konce roku se ještě sejdou komise stavební, výbor pro nešpory a Cantate Domino. Bratr farář informoval o své účasti na shromáždění Diakonie ve Valašském Meziříčí a o tom, že od 1.11. administruje sbor ve Znojme. Jiří Gruber

Brno II: Staršovstvo přijalo zprávu o velmi příznivém průběhu setkání konaného v neděli 5. listopadu, jehož se účastnili hosté ze spřátelené evangelické (a.v.) farnosti ve Vídni. Náš sbor vděčně přijal službu farářky v městském evangelickém (a.v.) kostele ve Vídni, paní dr. Ines Knoll. - - V rozsáhlé (jak pravidlem) hospodářské části jednání jsme rádi slyšeli o dobrém výsledku opravy oken v obytné části přední budovy Blahoslavova domu. Konkrétní podobu snad brzy nabude řešení místa pro pěvecký sbor při službě v našem kostele. Pěvecký sbor obdrží od sboru příspěvek na činnost. - - Hned několik bodů jednání nás mělo k tomu, abychom se zabývali záležitostmi Diakonie, střediska v Brně. - - Staršovstvo se souhlasem vzalo na vědomí ustanovení nového kuratoria pro středisko na Blažkově. Seznámilo se s úhrnným plánem dění ve sboru v adventním, vánočním a novoročním období, jemuž je zapotřebí také přizpůsobit využití prostor Blahoslavova domu pro případné mimo-sborové záležitosti. Radujeme se z přívětivého pozvání, jehož se nám dostalo ze sboru Brno I na neděli po Vánocích (letos 31. prosince) dopoledne do Betlémského kostela; setkání v době po Vánocích se tedy letos uskuteční zároveň již na rozhraní letopočtu. Jaroslav Vítek

Brno – Židenice: Kromě povinné operativy – finanční otázky, drobné úpravy a opravy, rozpis nedělních služeb presbyterů a dalších pověřených členů sboru – jednalo staršovstvo o společném pobytu se zástupci partnerských sborů v Göttingen a Chemnitz v jáchymovském domě sboru v Nejdku na jaře příštího roku. Dále jsme uvažovali o tom, jak umožnit rodičům s malými dětmi účast na bohoslužbách tak, aby mohli být s dětmi pohromadě a aby nerušili průběh bohoslužeb (rodiče o poskytnutí takové možnosti staršovstvo písemně požádali): obnovili jsme tedy jednání o úpravě a efektivním zprovoznění suterénních prostor v budově modlitebny. – Dále jsme se věnovali organizaci vánočního programu ve sboru (tradiční pečení perníčků u Přikrylů v Lelekovicích o první adventní neděli, vystoupení pěveckého sboru při bohoslužbách o druhé neděli, dětská vánoční hra o třetí neděli) a přípravě vánočních „sborových novin“. Jana Nechutová

modlitba

Pane,

k Tobě voláme v jitra nového dne.

Pomoz nám modlit se a soustředit své myšlenky na tebe,
protože sami to nedokážeme.

Děkujeme ti za tento den, kdy jsme se sešli, abychom slyšeli
svědectví o Tobě.

Lidem kolem nás to možná nedáváme znát, ale Ty dobře víš, že potřebujeme
povzbudit v našem každodenním snažení.

Jsme mnohdy malomyslní a zoufalí, ale u Tebe je trpělivost a pochopení.

Prosíme, ozvi se nám, abychom poznali, že nejsme ponecháni sami sobě.

Oslov nás, abychom si byli jistí, že nás vedeš na každé naší cestě.

Uzdravuj naše srdce i naši mysl, aby dokázala Tvé vedení vděčně přijímat.

Dávej nám stálou víru, pevnou naději a pokornou lásku po všechny dny.

Amen.

L. Švanda – presbyter ze Židenic